

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้
ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัด
ทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล

The relationship among education's learning achievement,
attitude in studying, and modification of study complementary
and alternative therapies of nursing students

สุปรีดา มณีนันตี, พย.ม. (Supreeda Manipantee, M.S.N.)*

วิไล วิวัฒน์ชาญกิจ, ศศ.ม. (Wilai Wiwatchankit, M.A.)*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 210 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม ง่ายหลักความน่าจะเป็น (probability sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีจำนวน 3 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน และแบบสอบถามการประยุกต์ใช้ความรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X} = 75.2$, $SD = 4.37$) ด้านเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.60$) ด้านการนำความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกมาประยุกต์ใช้อุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.85$, $SD = 0.41$)

*อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ผลศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน กับการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกปานกลางกับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.393$) จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติให้มากขึ้น และจัดให้มีเนื้อหาการเรียนที่สามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ป่วยและประชาชนในชุมชน โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความมั่นใจว่า ความรู้ที่ได้จากการเรียนนั้นสามารถนำไปใช้โดยไม่มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพ

คำสำคัญ: การดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก การประยุกต์ใช้ความรู้ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship among education's learning achievement, attitude towards studying, and modification of study complementary and alternative therapies of nursing students. The probability sampling method was used for selecting the 210 second year and third year nursing students who have studied in academic year 2013 at Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University. The instrument for data collection composed of three parts: demographic data with education's learning achievement questionnaire, attitude towards studying questionnaire, and modification of study complementary and alternative therapies questionnaire. The statistics of frequency, percentile, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation were used for data analysis. The result were as follows: the education's learning achievement of complementary and alternative therapies was in a very good level ($\bar{X} = 75.2$, $SD = 4.37$). The attitude towards studying was in a good level ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.60$). The application of using a modification of study complementary and alternative therapies was in a good level ($\bar{X} = 0.85$, $SD = 0.41$). The results of the relationship among education's learning

achievement, attitude in studying, and modification of study complementary and alternative therapies of nursing students showed that the education's learning achievement had non significantly related to the modification of study. The attitude in studying had moderate positively to modification of study at the significant level of .01 ($r = .393$). The findings suggests that the learning process should promote more learning behavior of nursing students in knowledge, attitude and skills as well as improve the ability in applying integration the learning into community services based on evidence based practice with confidence and no harm.

Keywords: Complementary and alternative therapies, Modification of study, Nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมเมืองมีความแออัดของประชากร ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ชุมชนแออัด การเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและโรคเรื้อรัง เป็นต้น ซึ่งความเจ็บป่วยเหล่านี้มักต้องได้รับการรักษาในโรงพยาบาลและรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สูญเสียงบประมาณในการรักษาเป็นจำนวนมาก หากประชาชนหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ดูแลสภาวะจิตใจ ลดภาวะเครียด ลดการใช้สารเคมี รับประทานอาหารที่สะอาดมีประโยชน์เหมาะสมกับตนเอง จะส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพที่ดี (สถาบันการแพทย์แผนไทย, 2551) บุคลากรทางสุขภาพมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2554-2559 ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม โดยสร้างเสริมสุขภาพคนไทยให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ พัฒนาความรู้และ

ทักษะในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อสุขภาพ ควบคู่กับการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพพร้อมทั้งส่งเสริมการแพทย์ทางเลือกเพื่อสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) ดังนั้นการพยาบาลจึงมีการปรับบทบาทให้เป็น การพยาบาลองค์รวมที่เน้นการดูแลแบบผสมผสาน และการบำบัดทางเลือกมากขึ้น โดยการสร้างเสริมความสมดุลของบุคคลโดยให้คุณค่ากับประสบการณ์ชีวิต วิธีการดำรงชีวิตตลอดจนความเชื่อและวัฒนธรรมในบริบทของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ เช่น การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย การฝึกสมาธิ และการนวด เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และระบบบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป (อุไร หัตถกิจ และ วารี ถาน้อย, 2555)

จากความสำคัญของนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และแนวโน้มของการพยาบาลองค์รวมที่ผสมผสานการดูแลด้วยภูมิปัญญาไทยของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ซึ่งมีพันธกิจหลักในการผลิตบุคลากรทางการพยาบาลเพื่อดูแลสุขภาพคนเมืองในกรุงเทพมหานคร จึงได้บรรจุรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก (พย.2743) ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 และได้จัดให้มีการเรียนการสอนแก่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2554 โดยมีวัตถุประสงค์รายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก โดยเน้นหลักการดูแลสุขภาพตามแนวทางภูมิปัญญาไทย รวมทั้งสามารถประยุกต์ศาสตร์ทางการแพทย์แผนไทยมาใช้ในการดูแลตนเอง บุคคล ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อมแบบองค์รวม (คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์, 2552) โดยการจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนทั้งทางด้านปัญญาด้านเจตคติ และด้านทักษะ โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้จากการเรียนมาลงมือปฏิบัติได้นั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2555) หากผู้เรียนทุกคนสามารถนำความรู้ทางภูมิปัญญาไทยไปใช้ควบคู่กับการดูแลสุขภาพในปัจจุบันได้ จะส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งการจะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ได้นั้นต้อง

เกิดจากพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งสามด้านคือด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยที่พฤติกรรมแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ดีตามมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล เพื่อเป็นการติดตามผลของการจัดการเรียนการสอนและนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนกับการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล
2. เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์

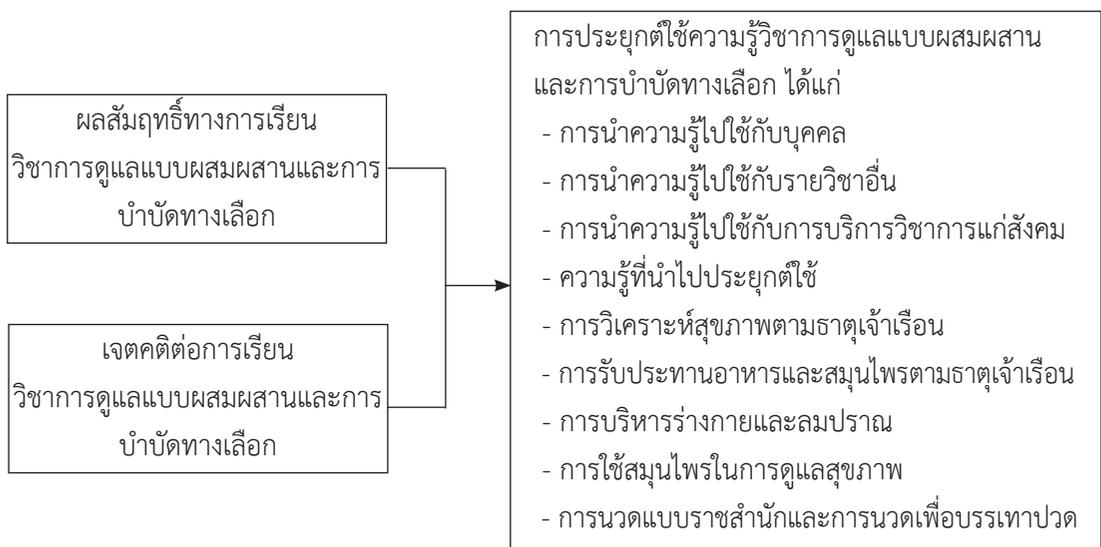
กับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom, 1964) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ประกอบด้วย 1) ความรู้ (knowledge) เป็นกระบวนการทางสมองที่มีขั้นตอนในการพัฒนาทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่างๆเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ 2) เจตคติ (attitude) เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ความสนใจ ทำให้ความชอบ ค่านิยม การให้คุณค่า การแสดงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ รวมไปถึงความเชื่อช่วยบอก

แนวโน้มของบุคคลในการกระทำ และ 3) การปฏิบัติ (skills or doing) เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ต้องอาศัยความรู้ และทัศนคติทำให้เกิดการปฏิบัติเป็นขั้นสุดท้ายต้องใช้ระยะเวลา และการตัดสินใจหลายขั้นตอน กระบวนการสอนในรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกมุ่งเน้นให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติต่อการเรียน และด้านการปฏิบัติ คือ การประยุกต์ใช้ความรู้วิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก ซึ่งทักษะทั้งสามด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาทางการพยาบาล ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านแสดงดังแผนภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน กับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชจำนวน 390 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane 1973 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553: 207) ได้จำนวน 210 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (probability sampling) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (sampling without replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบสำรวจรายการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยใช้แนวคิดใน

การออกแบบสอบถามตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม มีจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ เป็นข้อคำถามด้านบวก 20 ข้อ และข้อคำถามด้านลบ 5 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยที่คำถามด้านบวกมีคะแนน 1 ถึง 5 คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มากที่สุด ส่วนคำถามด้านลบให้คะแนนตรงกันข้าม ได้กำหนดการแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.55 หมายถึงมีเจตคติดีอย่างมาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.56-4.55 หมายถึงมีเจตคติที่ดี คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.56-3.55 หมายถึงมีเจตคติปานกลาง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.56-2.55 หมายถึง มีเจตคติไม่ดี คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.55 หมายถึง มีเจตคติไม่ดีอย่างมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการนำองค์ความรู้ที่จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาในรายวิชาออกมาออกแบบสอบถามตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม โดยสอบถามเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่ศึกษานำไปปฏิบัติ แบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 50 ข้อ ถ้าเคยปฏิบัติให้ ๑ คะแนน ถ้าไม่เคยปฏิบัติให้ 0 คะแนน หลังจากรวบรวมแบบคำตอบแล้วคิดคะแนนเป็นค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.67 – 1.00 หมายถึง นำความรู้ไปประยุกต์ใช้มาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.34-0.66 หมายถึงนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ปานกลาง และ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 0.33 หมายถึง นำความรู้ไปประยุกต์ใช้น้อย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลแบบผสมผสาน และการบำบัดทางเลือก ด้านการวิจัยการแพทย์แผนไทย และด้านการศึกษาทางการพยาบาล หลังจากที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว นำมาหาค่าความตรงเนื้อหา (CVI) โดยค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.92 อยู่ในเกณฑ์ที่รับได้ซึ่งค่าที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไป (Davis, 1992 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553: 224) และหลังจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นได้จากแบบสอบถาม สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ซึ่งแบบสอบถามเจตคติการเรียนรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 และแบบสอบถามการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 โดยค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้คือ 0.70 ขึ้นไป (Jacobson, 1998: 6; Burns and Grove, 1997: 327; Selby - Harrington et al, 1994 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553: 232)

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผ่านขั้นตอนการพิจารณาจริยธรรม

การวิจัยในคนคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ และได้รับอนุญาตให้ดำเนินการศึกษา (เอกสารเลขที่ KFN-IRB2014-11) ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน เพื่อชี้แจงรายละเอียดการทำวิจัย อธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บข้อมูล การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างโดยจะนำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวม ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และการตอบไม่มีผลต่อคะแนน หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรยินยอมเข้าร่วมการวิจัย หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติการเรียน การประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่าง 210 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิงจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 98.1 เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 (ตารางที่ 1)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X} = 75.2$, $SD = 4.37$) (ตารางที่ 2)

3. เจตคติต่อการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกในภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.57$) (ตารางที่ 3)

4. การประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างนำความรู้ไปใช้กับตนเองระดับมาก ($\bar{X} = 0.96$, $SD = 0.20$) ความรู้ที่นำไปใช้มากที่สุดคือการวิเคราะห์สุขภาพตามธาตุเจ้าเรือน ($\bar{X} = 0.92$, $SD = 0.27$) (ตารางที่ 4)

5. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน กับการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกปานกลางกับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .393$) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และชั้นปี (n = 210)

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	4	1.9
	หญิง	206	98.1
	รวม	210	100
ชั้นปี	2	88	41.9
	3	122	58.1
	รวม	210	100

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก (n = 210)

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับ
80-88	81.36	1.71	ดีเยี่ยม
75-79	76.78	1.35	ดีมาก
70-74	72.41	1.40	ดี
63-69	66.72	1.78	ค่อนข้างดี
รวม	75.2	4.37	ดีมาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก (n = 210)

เจตคติต่อการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก	\bar{X}	SD	ระดับ
1.ด้านการรับหรือการให้ความสนใจ	4.12	0.58	ดี
2.ด้านการตอบสนอง	3.83	0.64	ดี
3.ด้านการให้คำนิยม	3.93	0.64	ดี
4.ด้านการจัดกลุ่มค่า	4.2	0.55	ดี
5.ด้านการแสดงลักษณะตามคำนิยมที่ยึดถือ	4.23	0.57	ดี
รวม	4.06	0.56	ดี

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก (n = 210)

การประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก	\bar{X}	SD	ระดับ
การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับ			
ตนเอง	0.96	0.20	มาก
ครอบครัว	0.93	0.26	มาก
บุคคลใกล้ชิดหรือคนรู้จัก	0.82	0.39	มาก
ผู้ป่วย	0.66	0.47	ปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก (n = 210) (ต่อ)

การประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก	\bar{X}	SD	ระดับ
ประชาชนในชุมชน	0.40	0.5	ปานกลาง
การเรียนในรายวิชาอื่นๆ	0.68	0.47	มาก
การบริการวิชาการแก่สังคม	0.61	0.49	ปานกลาง
ความรู้ในรายวิชาที่นำไปประยุกต์ใช้ได้แก่			
การวิเคราะห์สุขภาพตามธาตุเจ้าเรือน	0.92	0.27	มาก
การรับประทานอาหารและสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือน	0.47	0.45	ปานกลาง
การบริหารร่างกายและลมปราณด้วยท่าฤๅษีดัดตน	0.50	0.50	ปานกลาง
การใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพ	0.70	0.42	มาก
การนวดแบบราชสำนักและการนวดเพื่อบรรเทาปวด	0.81	0.40	มาก
รวม	0.85	0.41	มาก

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน กับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปร	ผลสัมฤทธิ์การเรียน	เจตคติ	การประยุกต์
ผลสัมฤทธิ์การเรียน	1	.130	.039
เจตคติต่อการเรียน	.130	1	.393*
การประยุกต์ความรู้	.039	.393*	1

*p<0.01

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และการประยุกต์ใช้ความรู้ จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{X} = 75.2$, $SD = 4.37$) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากการประเมินนักศึกษาด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชามีส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะคือผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด การลงมือกระทำกิจกรรม และการส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ รวมทั้งให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน เช่น การฝึกปฏิบัติวิเคราะห์สุขภาพตามธาตุเจ้าเรือน การทำยาหม่อง น้ำมันไพล การนวด การบริหารร่างกายและลมปราณ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการสอนเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการคิด ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขและมีผลการเรียนที่ดี (ปราณี อ่อนศรีและ สายสมร เฉลยกิตติ, 2556; สมใจ วินิจกุล, สุวรรณ เจริญสุขวงษ์ และ ประทุมทิพย์ สุขราษฎร์, 2557)

ด้านเจตคติต่อการเรียนวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกพบว่า นักศึกษามี เจตคติอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณาเจตคติต่อการเรียนเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการรับหรือการให้ความสนใจ ด้านการตอบสนอง ด้านการให้คำนิยม ด้านการจัดกลุ่มคำนิยม ด้านการแสดงลักษณะตามคำนิยมที่ยึดถือ ทุกด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12, 3.83, 3.93, 4.2$ และ 4.23 $SD = 0.58, 0.64, 0.64, 0.55$ และ 0.57 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเจตติรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่ารายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกเป็นวิชาที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นวิชาที่มีคุณค่าสามารถนำมาใช้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชน นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการส่งเสริมสุขภาพได้ ($\bar{X} = 4.4, 4.3, 4.3, 4.3$ และ 4.3 , $SD = 0.54, 0.55, 0.59, 0.59$ และ 0.57 ตามลำดับ) จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมด้านจิตพิสัย (Affective domain) ในระดับดีในทุกด้าน อธิบายได้ว่าการที่นักศึกษาจะมีเจตคติต่อการเรียนที่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านผู้สอน ผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้สอนในรายวิชานี้มีความเชี่ยวชาญทางด้านการแพทย์แผนไทย มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยมีการฝึกทักษะมีการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักศึกษาได้มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเพื่อนและอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และ อรชร ศรีไทรล้วน (2557) ที่พบว่าสภาพแวดล้อม

ภายในคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.46$)

ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) ในด้านบุคคลที่นักศึกษานำความรู้ไปใช้พบว่า นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้กับตนเอง ครอบครัว บุคคลใกล้ชิดและคนรู้จักอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.96$, 0.93 และ 0.82 $SD = 0.20$, 0.26 และ 0.39 ตามลำดับ) ส่วนการนำไปใช้กับผู้ป่วย และประชาชนในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 0.66$ และ 0.40 $SD = 0.47$ และ 0.50 ตามลำดับ) อธิบายได้ว่า ความรู้ที่ได้จากการเรียนนักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้กับตนเองและบุคคลรอบข้าง ได้ง่ายกว่าการที่จะนำไปใช้กับผู้ป่วยซึ่งมีพยาธิสภาพของโรคเกิดขึ้นแล้วซึ่งจะได้รับการรักษาทางการแพทย์แผนปัจจุบัน การนำความรู้ไปใช้นักศึกษาอาจมีความกลัวว่าจะขัดต่อการรักษาพยาบาล ซึ่งความจริงสามารถนำความรู้ทางภูมิปัญญาไทยมาใช้ควบคู่กันได้เช่น การตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยตามทฤษฎีเส้นประธานสิบ และทฤษฎีธาตุของหมอนวดไทย (มกร ลีมอุดมพร และคณะ, 2555) การรับประทานสมุนไพรพื้นบ้านเพื่อลดความเสี่ยงโรคเบาหวาน (ธนิดา ขุนบุญจันทร์, 2554) เป็นต้น ซึ่งการที่นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยอาจจะยังมีความไม่มั่นใจและการดูแลผู้ป่วยต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์และพยาบาลซึ่งต้องเห็นความสำคัญของการนำภูมิปัญญาไทยไปใช้ด้วย ส่วนการนำความรู้ไปใช้กับประชาชนในชุมชนนั้นเนื่องจากนักศึกษาใช้ชีวิต

ส่วนใหญ่อยู่ในคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ และฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย จะฝึกปฏิบัติในชุมชนเมื่อเรียนอยู่ชั้นปีที่ 4 จึงมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ในชุมชนน้อยกว่าการนำไปใช้ในบุคคลอื่น ๆ ด้านการนำความรู้ไปใช้ร่วมกับการเรียนวิชาอื่น ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนำไปใช้ระดับมาก ($\bar{X} = 0.68$, $SD = 0.47$) ซึ่งรายวิชาที่นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้แก่ วิชาการส่งเสริมสุขภาพ การพยาบาลผู้สูงอายุ ซึ่งวิชาเหล่านี้นักศึกษาจะทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชน จึงนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ร่วมด้วย ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการบริการวิชาการแก่สังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 0.61$, $SD = 0.49$) ซึ่งเป็นผลจากการศึกษามีโอกาสในการบริการวิชาการในโครงการ “สร้างเสริมสุขภาพคนเมืองด้วยภูมิปัญญาไทย” (ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์, 2555) และโครงการ “ภูมิปัญญาไทย: ใส่ใจสุขภาพคนเมือง” (ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์, 2556) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ส่วนการบริการวิชาการอื่นๆ นักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ร่วมจัดกิจกรรมในโครงการเนื่องจาก นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนทั้งทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติทำให้เวลาที่จะจัดกิจกรรมที่นำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้นั้นน้อย ด้านความรู้ที่นำไปประยุกต์ใช้ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก ได้แก่ การวิเคราะห์สุขภาพตามธาตุเจ้าเรือน การนวดแบบราชสำนัก และการนวดเพื่อบรรเทาปวด และการใช้สมุนไพร

ในการดูแลสุขภาพ ($\bar{X} = 0.92, 0.81$ และ 0.70 SD = $0.27, 0.40$ และ 0.42 ตามลำดับ) ซึ่งความรู้เหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ทั้งกับตนเองและผู้อื่นได้โดยไม่มีผลข้างเคียงในการรักษาดูแลสุขภาพ เช่น การวิเคราะห์สุขภาพตามธาตุเจ้าเรือน ทำให้ทราบลักษณะธาตุเจ้าเรือนและแนวทางในการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมตามธาตุเจ้าเรือนของตน ส่งผลให้มีสุขภาพที่ดี (พรทิพย์ เต็มวิเศษและคณะ, 2552) ส่วนความรู้เรื่องการรับประทานอาหารและสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือน นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 0.47, SD = 0.45$) อาจเป็นผลจากการที่นักศึกษารับประทานอาหารของคณะพยาบาลศาสตร์ส่งผลให้โอกาสในการเลือกรับประทานอาหารและสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือนได้น้อยลง

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนกับการประยุกต์ใช้ความรู้จากรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .01$) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีแต่ไม่มีความสัมพันธ์การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับผู้เรียน ซึ่งการเรียนการสอนทางการพยาบาลมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วย นักเรียนพยาบาลต้องเรียนรู้และรับผิดชอบชีวิตผู้อื่น อาจนำมา

ซึ่งภาวะเครียด นอกจากนี้เนื้อหาในการเรียนวิชาต่างๆ มีมากส่งผลต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้ (เน่งน้อย ย่านวาริและจิราภรณ์ สรรพวีรวงศ์, 2556; ปราณี อ่อนศรีและสายสมร เฉลยภิตติ, 2556) และในการฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลนักศึกษาจะนำความรู้ทางทฤษฎีทางการพยาบาล และกระบวนการพยาบาล ไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยหรือบุคคลอื่นๆ มากกว่าที่จะใช้ความรู้ทางภูมิปัญญาไทยที่ได้จากการเรียนรายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือก

เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกปานกลางกับการประยุกต์ใช้ความรู้รายวิชาการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($r = .393$) ซึ่งการที่นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการให้คุณค่าและเห็นความสำคัญการเรียนรายวิชานี้ซึ่งเป็นวิชาที่อนุรักษ์วัฒนธรรมโดยการนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการดูแลสุขภาพ สามารถนำมาใช้กับตนเอง ครอบครัว ผู้ป่วยและประชาชนในชุมชนได้ การมีเจตคติต่อการเรียนที่ดีเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเจตคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึนึกคิดหรือความต้องการที่จะปฏิบัติหรือกระทำการใดสิ่งหนึ่ง หากผู้มีเจตคติต่อการการทำงานด้านสุขภาพดี จะส่งผลต่อแนวโน้มในการปฏิบัติงานที่ดีด้วย (ศกุนตลา อนุเรือง, ลออวรรณ อึ้งสกุลและวิภาวี พลแก้ว, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของ สมใจ วินิจกุล และ สุวรรณ เจริญสุขวงศ์ (2557)

ที่พบว่า ทักษะคิดต่อวิชาชีวะการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลที่ระดับ .01 ($r = 0.57$) นอกจากนี้เจตคติที่ดียังมีความสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ ปานทิพย์ ปุรณานนท์ และ ทศนีย์ เกริกกุลธร (2554) ที่พบว่า ทักษะคิดในการปฏิบัติการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งความรู้ที่ได้จากการเรียนในรายวิชาสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น ผลของโปรแกรมอาหารตามธาตุเจ้าเรือนต่อความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง การรับรู้ภาวะสุขภาพกายของบุคคลากรและเจตคติต่อการรับประทานอาหารตามธาตุเจ้าเรือน (วีไล วิวัฒน์ชาญกิจและ สุปรีดา มณีปนต์, 2558) การนวดไทยแบบราชสำนักร่วมกับการประคบด้วยสมุนไพรเพื่อลดอาการปวดหลังระยะหลังคลอด (สร้อยศรี เอี่ยมพานิชและคณะ, 2552) การออกกำลังกายท่าฤๅษีดัดตนที่มีต่อความอ่อนตัวและการทรงตัวของผู้สูงอายุ (สโรชา สุทธิจิต และ สุจิตรา สุนทรทรัพย์, 2552) เป็นต้น ซึ่งการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์จะส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีความมั่นใจและมีเจตคติที่ต่อการเรียนและการนำความรู้ทางภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการดูแลสุขภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการจัดการศึกษา: ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนา

นักศึกษาให้มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติ นอกจากนี้ควรปรับเนื้อหาในการเรียนให้สามารถนำความรู้มาใช้ร่วมกับการดูแลผู้ป่วยและประชาชนในชุมชนได้

2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล: ควรมีการส่งเสริมการนำความรู้ทางภูมิปัญญาไทยมาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าไม่มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพ

3. ด้านการบริหาร: การที่นักศึกษาจะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับผู้รับบริการมากขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายในการบริหาร ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์และโรงพยาบาลต่างๆ ควรมีการกำหนดนโยบายในการนำภูมิปัญญาไทยไปใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบัน

4. ด้านการวิจัย: ควรนำผลวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำความรู้ทางภูมิปัญญาไทยไปใช้เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการสร้างเสริมสุขภาพและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ชนิดา ขุนบุญจันทร์.(2554). *สมุนไพรรักษาบ้านลดความเสี่ยงโรคเบาหวาน ตามภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก.
- แนนน้อย ย่านวารีย์ และจิราภรณ์ สรรพวงศ์. (2556). การรับรู้ของนักศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนรู้ทางการพยาบาลในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารสภาการพยาบาล*, 18(3), 36-45.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร.(2553). *ระเบียบการวิจัยทางการพยาบาล*. กรุงเทพฯ : ยู แอน โอ อินเตอร์มีเดีย.
- ปานทิพย์ ปุณณานนท์และ ทศนี้อย์ เกริกกุลธร. (2554). ปัจจัยทำนายสมรรถนะนักศึกษาพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์. *Journal of Nursing Science*, 29(2), 47 – 55.
- ปราณี อ่อนศรี และสายสมร เฉลยกิตติ. (2556). การจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลเพื่อสร้างความสุข: บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 14(1), 8-16.
- พรทิพย์ เต็มวิเศษ และคณะ. (2552). *การแพทย์แผนไทยกับการดูแลสุขภาพ*. นนทบุรี: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์. (2555). *ประเมินผลโครงการสร้างเสริมสุขภาพคนเมืองด้วยภูมิปัญญาไทย*. (เอกสารอัดสำเนา)
- ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์. (2556). *ประเมินผลโครงการภูมิปัญญาไทย: ใส่ใจสุขภาพคนเมือง*. (เอกสารอัดสำเนา)
- มกร ลีมอัครพร และคณะ. (2555). กระบวนการตรวจ วินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยตามทฤษฎีเส้นประธานสิบและทฤษฎีธาตุของหมอนวดไทย . *วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก*. 10 (1), 23-41.
- เยาวลักษณ์ โพธิดารา. (2555). การจัดการศึกษาทางการพยาบาล: สำหรับนักศึกษา Generation Y. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*. 34(2), 61-69.
- วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์. (2552). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552*. กรุงเทพฯ: (เอกสารอัดสำเนา)
- วิไล วิวัฒน์ชาญกิจ และสุปรีดา มณีปนต์. (2558). *ผลของโปรแกรมอาหารตามธาตุเจ้าเรือนต่อความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง การรับรู้ภาวะสุขภาพกายของบุคคลและเจตคติต่อการรับประทานอาหารตามธาตุเจ้าเรือน*. กรุงเทพฯ: (เอกสารอัดสำเนา).
- ศกุนตลา อนุเรือง, ลออวรรณ อึ้งสกุล และวิภาวี พลแก้ว. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการทำงานบริการสุขภาพกับผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยบรมราชชนนี นครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยบรมราชชนนี นครราชสีมา*, 18(1), 39-48.

- สมใจ วินิจกุล และสุวรรณา เจริญสุขวงศ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ศึกษารุณย์. *วารสารศึกษารุณย์*, 21(2), 113-125.
- สมใจ วินิจกุล, สุวรรณา เจริญสุขวงศ์ และประทุมทิพย์ สุขราชภูรี. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษา ความสุขในการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ศึกษารุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารศึกษารุณย์*, 21 (ฉบับพิเศษ) (7-24).
- สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2551). *คู่มือการดูแลสุขภาพด้วยวิถีแพทย์แผนไทย สำหรับประชาชน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: กลุ่มงานส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก.
- สร้อยศรี เอี่ยมพรชัย และคณะ. (2552). การนวดไทยแบบราชสำนักร่วมกับการประคบด้วยสมุนไพร: ประสิทธิภาพในการลดอาการปวดหลังระยะหลังคลอด. *วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก*, 7 (2-3), 181-188.
- สุโรชา สุทธิจิต และสุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. (2552). ผลการออกกำลังกายท่าฤๅษีดัดตนที่มีต่อความอ่อนตัวและการทรงตัวของผู้สูงอายุ. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ*, 10(1), 1-10.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559* เข้าถึง โดย http://www.nesb.go.th/.../Summaryplan11_thai-1.pdf.
- อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีไทรล้วน. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในคณะพยาบาลศาสตร์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ศึกษารุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารศึกษารุณย์*, 21 (ฉบับพิเศษ), 124-138.
- อุไร หัตถกิจ และวาริรัตน์ ถาน้อย. (2555). การพยาบาลองค์กรวมและการดูแลแบบผสมผสาน: การบูรณาการแนวคิดสู่การจัดการศึกษาพยาบาล . *วารสารสภาการพยาบาล*, 27 (ฉบับพิเศษ), 5-16.
- Bloom, B.S. (1964). *Taxonomy of education objective: The classification of educational goals: Handbook II: Affective domain*. New York: David Mckay.